

Jasmin Mäntylä
kuvataiteen perusopetus
"abstrahoitu kolipri"

LIETO-OPISTON

kuvataiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän OPETUSSUUNNITELMA

Lieto-opiston kuvataiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma

Opetussuunnitelma perustuu Opetushallituksen taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteisiin 2017.

Opetussuunnitelman on laatinut Jaana Aarikka huhtikuussa 2018.

Liedon kulttuuri ja vapaa-ajan lautakunta on hyväksynyt opetussuunnitelman_____.

SISÄLTÖ

1. TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

- 1.1. Lieto-opiston toiminta-ajatus kuvataiteen perusopetuksesta
- 1.2. Arvot
- 1.3. Oppimiskäsitys

2. LIETO-OPISTON KUVATAIDEKOULU PUNAINEN TUUBI

- 2.1. Oppimisympäristö
- 2.2. Oppimisympäristö käytännössä
- 2.3. Työtavat
- 2.4. Oppilaitoksen toimintakulttuuri

3. OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE

- 3.1. Opintojen laajuus ja rakenne

4. YHTEISTEN OPINTOJEN TAVOITTEET JA SISÄLTÖ

- 4.1. Opetuksen yleiset tavoitteet
- 4.2. Yhteisten opintojen tavoitteet ja sisältö
Opintokokonaisuudet 1-4

5. TEEMAOPINTOJEN TAVOITTEET JA SISÄLTÖ

- 5.1. Opetuksen yleiset tavoitteet
- 5.2. Teemaopintojen tavoitteet ja sisältö
- 5.3. Päättötodistus

6. OPPIMISEN ARVIOINTI

- 6.1. Arviointi
- 6.2. Arviointi opintojen aikana

7 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN JA OPPILAAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET

- 7.1. Oppimäärän yksilöllistäminen

7.2. Oppilaaksi ottamisen periaatteet

- 8 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN SEKÄ MUIDEN TAHOJEN KANSSA**
- 9 TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN**
- 10 KUVATAITEEN PERUSOPETUKSEN YHTEISTEN OPINTOJEN EDISTYMISSÄ KAAVIO**

1. TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

1.1 Lieto-opiston toiminta-ajatus kuvataiteen perusopetuksesta

Kuvataiteen perusopetus on 7-18 -vuotiaille lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiseen etenevää opetusta. Kansalaisopisto voi järjestää, tarpeen niin vaatiessa, myös alle kouluikäisille varhaisiän kuvataideopetusta.

Yleisen oppimäärän tavoitteena on oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta. Opetuksen tehtävä on myös kehittää ja säilyttää kansallista ja paikallista kulttuuria sekä tukea opiskelijan kykyä arvostaa eri kulttuureita ja toimia moniarvoisessa maailmassa.

Kuvataiteen opiskelun tarkoituksena on avata oppilaille uusia mahdollisuuksia ymmärtää visuaalista taidetta ja kulttuuria sekä niiden sisältämiä merkityksiä. Tehtävänä on myös kehittää oppilaiden ajattelemisen taitoja ja luovuutta. Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetuksessa korostuu taiteiden välisyys. Tavoitteena on kehittää yhteistyötä taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja muiden tahojen kanssa.

1.2. Arvot

Taiteen perusopetuksen arvoperusta rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen rakentaa elämänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisön jäsenenä.

Opetuksen lähtökohtana ovat kuvataiteelle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta.

Kuvataiteen perusopetus luo pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Opetuksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa ja kunnioitetaan sukupuolen moninaisuutta. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä

1.3. Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa.

Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa, samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, vahvistaen oppilaan kulttuurista osallisuutta sekä edistäen hänen hyvinvointiaan.

Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta.

Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

Opiskelussa on tärkeää herkistyminen taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä ilo, halu, taito, uteliaisuus ja uskallus tulkita taidetta persoonallisesti.

Opetuksessa otetaan huomioon osallistujien yksilölliset erot ja tuetaan heidän kehittymistään omista lähtökohdista.

Vammaisten oppilaiden on mahdollista osallistua opetukseen opettajan kanssa sovittujen erityisjärjestelyjen pohjalta.

2 LIETO-OPISTON KUVATAIDEKOULU PUNAINEN TUUBI

2.1 Oppimisympäristö

Tavoitteena on, että oppimisympäristö tukee oppilaan kasvua ja oppimista sekä antaa hänelle onnistumisen kokemuksia. Hyvä oppimisympäristö on ilmapiiriltään avoin, myönteinen ja oppilasta rohkaiseva. Oppilaalla tulee olla mahdollisuus asettaa omia tavoitteita, ja häntä tulee kannustaa työskentelemään itsenäisesti ja toisten kanssa. Oppilasta tuetaan löytämään sopivia työtapoja sekä kehittämään taitoja tavoitteelliseen ja pitkäjänteiseen opiskeluun.

Oppimisympäristössä otetaan huomioon, että taiteellinen työskentely on pitkäjänteistä ja taitojen oppiminen tapahtuu vähitellen ja vaatii aikaa. Oppiminen perustuu tekemällä oppimiseen, suunnitelmallisuuteen sekä kykyyn arvioida omaa oppimista.

Hyvä oppimisympäristö on ilmapiiriltään avoin, myönteinen ja oppilasta rohkaiseva. Oppilaan tulee olla mahdollisuus asettaa omia tavoitteita, ja häntä tulee kannustaa työskentelemään itsenäisesti ja toisten kanssa.

Oppimisympäristöä laajennetaan ulos luokkahuoneesta koskemaan myös museo ja galleriavierailuja mahdollisuuksien mukaan. Myös lähiseudun luontoa hyödynnetään opetuksessa entistä enemmän. Oppilaiden digitaaliset mediaympäristöt ovat uusia oppimisympäristöjä (esim. Instagram, YouTube, tubettajat). Hyödynnetään myös kansalaisopiston muita oppimisympäristöjä esim. croquis-piirustusta tanssi- tai palettitunnilla.

Tilojen, työvälineiden ja materiaalien tulee mahdollistaa opetussuunnitelman mukainen opiskelu. Tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksen mukainen käyttö on myös huomioitava.

2.2 Oppimisympäristö käytännössä

Tärkeää on että kuvataiteen perusopetuksen parissa työskentelevillä opettajilla on riittävä pedagoginen koulutus sekä oman erityisalueensa vankka ammatillinen osaaminen.

Opetusryhmät pidetään 9-15 oppilaan kokoisina, jotta opettajalle jää tarpeeksi aikaa paneutua myös oppilaiden henkilökohtaiseen opetukseen.

Vuosien myötä on opiston alakertaa kunnostettu kuvataideopetukseen soveltuvaksi. Tilat sekä sinne hankitut työvälineet mahdollistavat jatkuvan kuvataiteen perusopetuksen.

Teemaopinnot liitetään olennaisesti opiston muuhun toimintaan. Kuvataiteen perusopetuksen pienen osallistujamäärän vuoksi, työpajat toteutetaan niin, että niihin voi osallistua myös aikuisopiskelijoita, opiston muun toiminnan puolelta. Tämän lisäksi järjestetään myös viikonloppu- sekä kesäkursseja jotka on suunnattu teemojen mukaan ainoastaan kuvataiteen perusopetuksen oppilaille.

2.3 Työtavat

Työtapoja valittaessa huomioidaan opittavan asian tai tehtävän luonne ja työskentelyn prosessinomaisuus.

Tehtäviin virittäytyttyä huomioidaan moniaistisuuden, mielikuvituksen ja eläytymisen merkitys. Aiheiden, teemojen ja työtapojen valinnoilla pyritään vahvistamaan oppimisen iloa.

Oppimistapahtumassa on keskeistä omien kokemusten, ajatusten ja tunteiden pohdinta ja niiden työstäminen visuaaliseen muotoon.

Tärkeää on että opiskelu etenee rauhallisesti ja pitkäkestoisesti. Materiaalien ja tekniikoiden parissa työskentely vaatii aikaa.

Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

2.4 Oppilaitoksen toimintakulttuuri

Opetuksessa pyritään hyvään vuorovaikutukseen ja yhteishenkeen, jotta opiskelijat tulevat innolla oppitunneille. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Kannustetaan hyväksymään myös oppiminen epäonnistumisen kautta.

Oppitunneilla huolehditaan sananvapaudesta, yksityisyyden suojasta sekä tekijänoikeuksien tuntemisesta.

Uusi teknologia ja sosiaalinen media tulee vaikuttamaan myös toimintakulttuuriin esim. iPAdien käyttö oppitunneilla dokumentointiin.

Taiteen perusopettajien yhteisiä suunnittelukokouksia pidetään säännöllisesti n. 4 kertaa lukuvuonna (2 syksyllä, 2 keväällä).

Pyritään opettajien jatkuvaan pedagogiikan ja kuvataiteen alan kehittämiseen. Olennaista on myös opiston rehtorin sekä opettajien yhteistyö arkikäytäntöjen organisoimisessa, suunnittelussa, opetuksen kehittämisessä sekä opetustarvikkeiden hankinnassa.

3 OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE

3.1. Opintojen laajuus ja rakenne

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden oppitunti on 45 minuuttia.

Perusopintojen vakiintuneina käytäntöinä oppitunnit kestävät 2 tuntia (2x 45 min) kerran viikossa. Lukuvuoden opetuksen kesto on 52 tuntia. Ryhmäkokoo on pieni, 9- 15 opiskelijaa, jotta opettajalle jää tarpeeksi kahdenkeskistä aikaa oppilasta kohti.

Teemaopinnot ovat valinnaisesti 1 tai 2 kertaa viikossa, 3-4 tuntia kerrallaan.

Vuodesta toiseen etenevä koulutus kestää n.6-8 vuotta, riippuen opiskelijan aloitusiästä sekä aktiivisuudesta osallistua teemaopintoihin. Ensimmäiset 6-7 vuotta sisältävät perusopintoja, loput 1-2 vuotta on varattu syventäville teemaopinnoille.

Yleisen oppimäärän mukaisessa opetuksessa pyritään joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävä opetusmenetelmä otetaan huomioon.

Kuvataiteen perusopetuksen opintokokonaisuudet sekä teemaopinnot ja niiden laskennalliset laajuudet

YHTEISET OPINNOT 1

Opintokokonaisuudet 1-4	Oppilaan aloittaessa kuvataide-opintonsa opiskelee hän nämä 4 opintokokonaisuutta	Havainto, havainnoiminen visuaalinen hahmotus	Kolmiulotteinen hahmotus	Kuvalliset peruselementit	Kuva ja sana	laskennalliset op.tunnit	yht.
		1	2	3	4	1. 26x 2	52
						2. 26x 2	52
						3. 13 x 2	26
						4. 13 x 2	26
							yht. 156

YHTEISET OPINNOT 2

Opintokokonaisuudet 5-8	Perusasioiden opintojen jälkeen siirrytään eteenpäin	Taidehistorian kuvasto	Tila, ympäristö ja arkkitehtuuri	Ekologia ja kierrätys	Grafiikka ja painotyöt	laskennalliset op.tunnit	yht.
		5	6	7	8	5. 18 x 2	36
						6. 18x 2	36
						7. 18x 2	36
						8. 18x 2	36
							yht. 144

Teemaopintoihin voi osallistua vasta opintokokonaisuuksien 1-4 suorittamisen jälkeen.

TEEMAOPINNOT

Teemaopintojen aihepiiri vaihtelee vuosittain	Teemaopintoja voi olla myös viikonloppuisin sekä kesällä pidettäviä teemaviikkoja	Sateenkaari väri-iloa ja tunnetta	Muotoilun ihmeitä	Syventävä piirustus	Lopputyö sekä portfolio	laskennalliset op.tunnit	
		9	9	9	10	50	
						50	
						50	
						50	yht. 200

4 YHTEISTEN OPINTOJEN TAVOITTEET JA SISÄLTÖ

4.1 Opetuksen yleiset tavoitteet

Opintojen tavoitteena on kehittää visuaalisen ajattelun taitoja niin, että oppilaalle syntyy käsitys visuaalisen ilmaisun laaja-alaisuudesta ja kerroksellisuudesta.

Oman taiteellisen työskentelyn avulla oppilas voi määrittää suhdettaan luontoon ja kulttuuriin sekä ymmärtää, analysoida ja tulkita yhteiskunnassa ilmeneviä visuaalisia merkityksiä. Tavoitteena on että oppilas opintojen myötä oppii ymmärtämään taiteen merkityksen omassa elämässään. Opintojen tavoitteena on tukea ja kehittää oppilaan monilukutaitoa.

Kuvataiteen yleisen oppimäärän opetuksen tavoitteena on kehittää oppilaan kykyä ilmaista itseään kuvallisesti, tulkita kuvaa ja arvioida sitä kriittisesti. Tavoitteena on, että hän oppii hankkimaan omassa ilmaisussaan tarvitsemiaan taitoja ja tietoja ja harjoittelee niiden käyttöä. Opetuksessa on keskeistä oppilaan visuaalisen yleissivistyksen sekä ajatteluvalmiuksien, havaintokyvyn ja luovuuden vahvistaminen.

Työskentelyssä korostuu mielikuvituksen, intuition sekä aistitiedon merkitys. Oppilas harjoittelee materiaalien ja työskentelyvälineiden käyttämistä tarkoituksenmukaisesti, turvallisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Opetuksessa luodaan kannustava ja sosiaalisesti vuorovaikutteinen opiskeluilmapiiri. Oppilasta rohkaistaan työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa sekä arvioimaan ja arvostamaan omaa ja muiden työtä.

4.2. Yhteisten opintojen tavoitteet ja sisältö Opintokokonaisuudet 1-4

1 Havainto, havainnoiminen, visuaalinen hahmotus 52t

Opetuksen tavoitteena on:

- kannustaa oppilasta oman ilmaisun kehittämiseen kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin kautta
- innostaa oppilasta tutkimaan erilaisia kuvia, median ilmiöitä ja ympäristön visuaalisuutta
- vahvistaa oppilaan kykyä käyttää kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja

Keskeiset sisällöt:

- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista
- opinnoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaista merkitystä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin
- tutustutaan eri piirustus ja maalausmateriaaleihin, - välineisiin ja tekniikoihin sekä harjoitellaan väriopin perusteita

2 Kolmiulotteinen hahmotus 52t

Opetuksen tavoitteena on:

- innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja prosesseihin
- ohjata oppilasta tulkitsemaan visuaalista kulttuuria eri näkökulmista
- kehittää tilan ja muodon tajua
- oppia näkemään ja ymmärtämään kolmiulotteinen työskentely suhteessa ympäröivään tilaan

Keskeiset sisällöt:

- tutkitaan kolmiulotteisia teoksia jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja muotokielen eri aikakausia
- kokeillaan erilaisten välineiden ja savimateriaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia muotoilussa
- harjoitellaan materiaalien ja työskentelyvälineiden käyttämistä tarkoituksenmukaisesti, turvallisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
- tehdään sekä taide että käyttöesineitä erilaisista materiaaleista, esim puu, paperimassa jne.

3 Kuvalliset peruselementit 26t

Opetuksen tavoitteena on:

- terävöittää havaintoja ja ymmärrystä kuvan perustana olevista kuvallisista peruselementeistä
- ohjata oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja mielipiteitään taiteen keinoin

Keskeiset sisällöt:

- tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä
- tutustutaan sommittelun perustekijöihin: piste, viiva, pinta, volyymi ja väri.
- harjoitellaan suhteita, rytmiä ja liikettä

- käytetään monipuolisesti erilaisia piirustus ja maalausvälineitä

4 Kuva ja sana 26t

Opetuksen tavoitteena on:

- ohjata oppilasta kriittisen ajattelun kehittämiseen
- kannustaa oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja ottamaan kantaa taiteen keinoin
- rohkaista oppilasta tekstin tuottamisessa ja vahvistaa monilukutaitoa

Keskeiset sisällöt:

- tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista
- hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa

4.3 Yhteisten opintojen tavoitteet ja sisältö Opintokokonaisuudet 5- 8

5 Taidehistorian kuvasto 36 t

Opetuksen tavoitteena on:

- antaa oppilaalle yleinen kuva kuvataiteen kehityksestä uuden ajan alusta nykypäivään
- tarkastella eri aikakausien kuvaston ja oman työskentelyn välistä suhdetta
- innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja prosesseihin, taiteiden välisiin työskentelytapoihin sekä hänelle merkitykselliseen taiteeseen

Keskeiset sisällöt:

- tutustutaan eri aikakausien taidesuuntauksiin
- tutustutaan myös nykytaiteen toimintatapoihin
- rikastetaan opiskelua taidehistoriaan ja sen kuvastoon sekä lähiympäristön kulttuuriperinteeseen liittyvillä tehtävänannoilla ja työskentelyllä
- tutustutaan ajankohtaisiin ilmiöihin sekä visuaalisten alojen ammattilaisten työhön

6 Tila, ympäristö ja arkkitehtuuri 36t

Opetuksen tavoitteena on:

- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen

- ohjata oppilasta tulkitsemaan visuaalista kulttuuria eri näkökulmasta
- tukea oppilaiden kehittymistä visuaalisten ja ajatuksellisten kokonaisuuksien hahmottamisessa

Keskeiset sisällöt:

- harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista
- tehdään taiteen löytöretkiä rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä luonnonympäristöön
- tutustutaan myös kehon ja tilan vuorovaikutukseen
- materiaaleja työtehtävissä käytetään monipuolisesti

7 Ekologia ja kierrätys 36t

Opetuksen tavoitteena on:

- herättää oppilaiden kiinnostus ympäröivään tilaan ja sen suojeluun liittyviin kysymyksiin
- rohkaista oppilasta käyttämään uusiutuvia materiaaleja sekä pienentämään ekologista jalanjälkeä taiteen tekemisessä
- auttaa ymmärtämään omien valintojen merkitys ja toimia vastuuntuntoisesti kestävän kehityksen näkökulmasta
- kannustaa oppilasta kehittämään kriittistä ajatteluaan tarkastelemalla arvojen merkitystä omassa elinympäristössään

Keskeiset sisällöt:

- tutustutaan luonnon ja kierrätysmateriaalista valmistettuihin taide- ja käyttöesineisiin sekä näitä materiaaleja käyttäviin taiteilijoihin ja käsityöläisiin
- opinnoissa kiinnitetään huomiota työskentelyn eettisyyteen ja ekologisuuteen

8 Grafiikka ja painotyöt 36t

Opetuksen tavoitteena on:

- tukea oppilaan taidekäsityksen ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen kuvailmaisoin kautta
- tutustua yleisimpiin grafiikan eri menetelmiin ja työtapoihin, ja saada omakohtainen kokemus niiden tekemisestä
- harjoitella piirtämistä ja viivan käyttöä varjostamisessa sekä liikkeen luomisessa

Keskeiset sisällöt:

- harjoitustöiden kautta tutustutaan grafiikan värien ja materiaalien käytön perusteisiin
- tutustutaan mahdollisuuksien mukaan sekä syvä- että kohopainografiikkaan

- oppilaat saavat harjoitusta myös nykyaikaisiin painotekniikoihin
- tutustutaan taidegrafiikan historiaan

5 TEEMAOPINTOJEN TAVOITTEET JA SISÄLTÖ

5.1. Opetuksen yleiset tavoitteet

Kuvataiteen teemaopintojen tarkoituksena on oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen.

Opintojen tavoitteena on kuvallisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen sekä tietojen ja vaikutusmahdollisuuksien kehittäminen.

Teemaopintojen teemat vaihtelevat vuosittain. Teemaopinnot ovat valinnaisesti 1 tai 2 kertaa viikossa, 3-4 tuntia kerrallaan.

Teemaopinnot liitetään olennaisesti opiston muuhun toimintaan. Kuvataiteen perusopetuksen pienen osallistujamäärän vuoksi, työpajat toteutetaan niin, että niihin voi osallistua myös aikuisopiskelijoita, opiston muun toiminnan puolelta. Tämän lisäksi järjestetään myös viikonloppu- sekä kesäkursseja jotka on suunnattu teemojen mukaan ainoastaan kuvataiteen perusopetuksen oppilaille.

Teemaopintoihin voi osallistua yhteisten opintokokonaisuuksien 1-4 suorittamisen jälkeen.

5.2. Teemaopintojen tavoitteet ja sisältö

9 Sateenkaari väri-iloa ja tunnetta 50t

Opetuksen tavoitteena on:

- vahvistaa oppilaan kykyä käyttää kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- kehittää oppilaan taitoa tulkita visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmasta sekä perustella omia tulkintojaan
- ohjata oppilasta laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemusta

Keskeiset sisällöt:

- opetuksessa keskitytään omaan kuvailmaisuun taidemaalauksessa
- opinnoissa käsitellään väriin ja väriteorioihin ja taidemaalauksessa materiaaleihin liittyviä kysymyksiä
- opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureja ja visuaalisten taiteiden eri lajeja

- opinnoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa

9 Muotoilun ihmeitä 50t

Opetuksen tavoitteena on:

- rohkaista oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan muotokielen avulla sekä taiteiden että tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- innostaa oppilasta käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventää kuvanveiston tuntemusta sekä historiaa
- tukea oppilasta osaamisensa kehittämisessä tavoitteidensa ja näkemystensä itsenäisessä tai yhteiskunnallisessa kuvallisessa työskentelyssä

Keskeiset sisällöt:

- opinnoissa pohditaan oppilaiden omien teosten henkilökohtaista merkitystä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin
- oppilas harjoittelee materiaalien ja työskentelyvälineiden käyttämistä tarkoituksenmukaisesti, turvallisesti ja kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti
- kehitetään näönvaraisen tiedon ja tilasuhteiden hahmottamisen yhdistämistä käsien hienomotoriikkaan
- kolmiulotteinen työskentely suhteessa ympäröivään tilaan
- erilaisia muovailuharjoituksia elävästä mallista sekä elottomista malleista
- opiskelija tutustuu esineympäristöön ja muotoilun perusteisiin

9 Viivojen viidakko 50t

Opetuksen tavoitteena on:

- ohjata oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja mielipiteitään piirtämisen keinoin
- kannustaa oppilasta kehittämään kriittistä ajatteluaan tarkastelemalla arvojen merkitystä omassa elinympäristössään, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa

Keskeiset sisällöt:

- opetuksessa tutkitaan viivojen kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista sekä kuvista keskustelemista
- opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja
- perehdytään piirtämiseen sekä grafiikan eri menetelmiin ja työtapoihin sekä saada omakohtainen kokemus näistä
- oppilas etsii omaa tapaansa käyttää eri piirustusvälineitä sekä grafiikkaa ilmaisussaan

- harjoitetaan viivan käyttöä ilmentämään omia tuntemuksia ja näkemyksiä eri tekniikoilla; hiili, lyijynä, puna- ja graffitiliidut, erilaiset tussit, värikynät, pastelliliidut jne...
- tutustutaan grafiikan mestareihin sekä historiaan

10 lopputyö sekä portfolio 50t

Milloin päättötyö suoritetaan:

- kuvataiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opintokokonaisuuksien 1- 8 sekä teemaopintojen jälkeen oppilaat voivat suorittaa päättötyön
- päättötyön suorittamisen jälkeen oppilaat saavat päättötodistuksen

Päättötyö:

- päättötyötä oppilaat tekevät koko lukukauden valitsemansa työpajaryhmän kokoontumisaikana, jonkin verran myös omalla ajallaan
- päättötyötä suorittava oppilas valitsee itse päättötyön aiheen ja on aktiivinen asiassa.
- päättötyön ohjaa oma työpajaopettaja
- vaikka päättötyön tekeminen on oma itsenäinen työprosessi, auttaa päättötyön opettaja ongelmakohdissa eteenpäin
- päättötyö voi olla itsenäinen taideteos tai taideteos sarja
- tärkeä osa päättötyössä on portfolio, jossa oppilas pohtii työnsä lähtökohtia sekä kokemuksia työskentelystään ja arvioi myös lopputulosta

Mikäli oppilas ei ole saavuttanut opetussuunnitelman mukaisia tavoitteita saa hän, niin halutessaan, osallistumistodistuksen osallistumisesta visuaalisten taiteiden yhteisiin opintoihin.

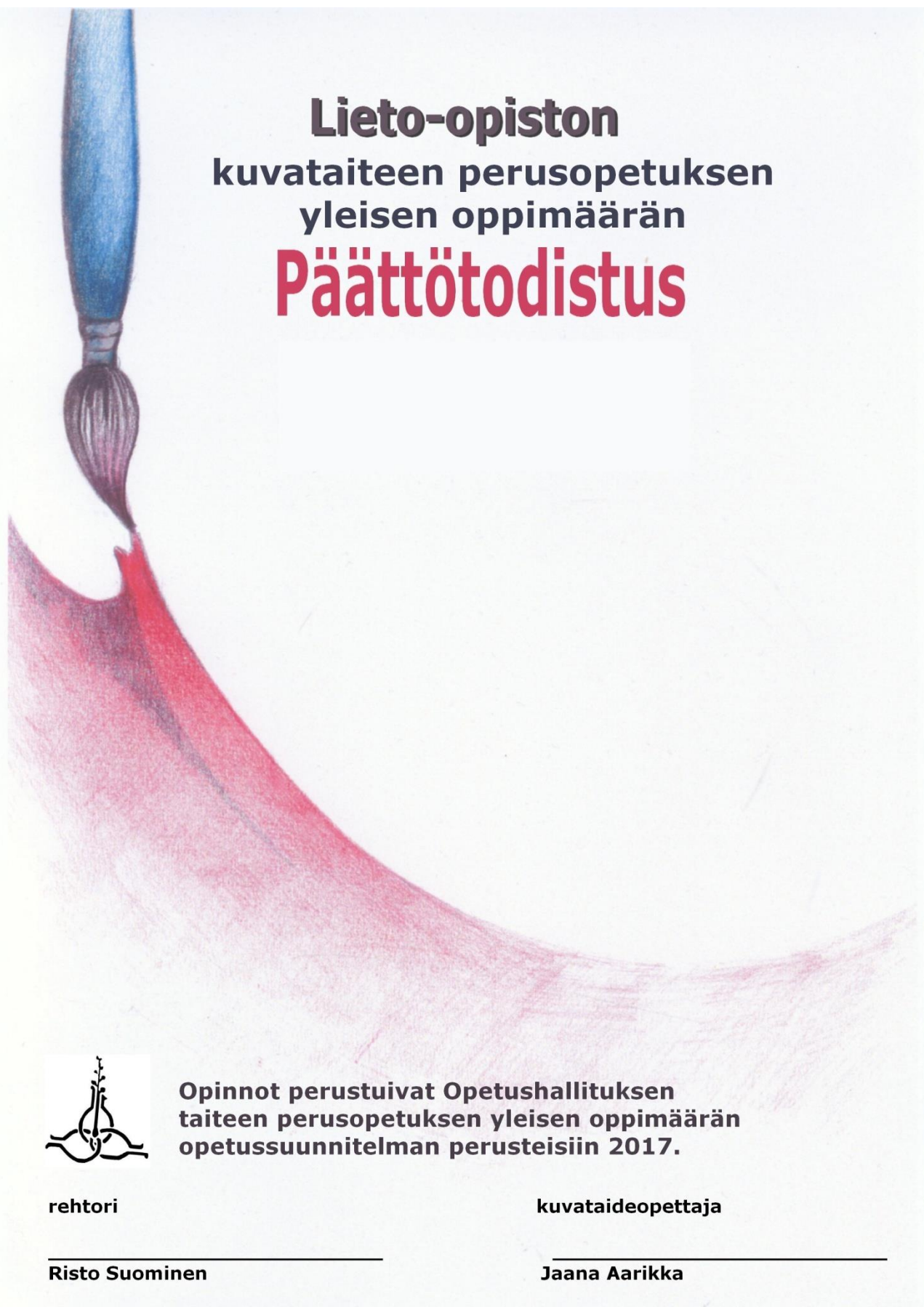
5.3. Päättötodistus

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot että teemaopinnot.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Todistuksen sisältö:

- oppilaan nimi sekä henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- yhteisten opintojen opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- teemaopintojen nimi ja laajuus
- rehtorin sekä ohjaavan opettajan nimikirjoitus
- Liedon kunnan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymispäivämäärä
- merkintä että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti

Lieto-opiston kuvataiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän **Päättötodistus**

**Opinnot perustuivat Opetushallituksen
taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän
opetussuunnitelman perusteisiin 2017.**

rehtori

Risto Suominen

kuvataideopettaja

Jaana Aarikka

6 OPPIMISEN ARVIOINTI

6.1 . Arviointi

Arvioinnin tehtävä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palauttamisen antamisen tapoja sekä ohjausta itse- ja vertaisarviointiin. Itsearviointinnissa oppilasta ohjataan pohtimaan oppimistavoitteitaan, havainnoimaan työskentelyään ja tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arvioinnilla ja muulla palautteella kannustetaan oppilasta uuden oppimiseen sekä ohjataan häntä arvostamaan toisten näkemyksiä. Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Oppilasta perehdytään kuvataiteen arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin.

Kuvataiteen yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet ovat Taidesuhde, Visuaalinen lukutaito sekä Osallisuus ja vaikuttaminen. Oppilaalle annettavaan oppimisen arviointiin sisältyy palautetta kaikista opetukselle asetetuista tavoitteista.

Yhteisissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilasta kuvataiteen perustaitojen hankkimisessa. Jatkuvalla arvioinnilla ja muulla palautteella vahvistetaan oppilaan kuvallista ilmaisua, taidesuhteen muotoitumista ja identiteetin rakentumista. Oppilasta kannustetaan oman oppimisen **sanallistamiseen**.

6.2. Arviointi opintojen aikana

- opintojen alussa käynnistetty työpäiväkirja toimii itsearviointin välineenä koko koulutuksen ajan. Työpäiväkirjaan tallennetaan luonnoksia sekä harjoitustehtäviä.
- kirjallinen kaavake johon oppilas arvioi omaa osaamistaan syys- sekä kevätkauden päätteeksi. Kaavakkeet liitetään myös työpäiväkirjaan.
- itsearviointi tärkeintä (mikä meni hyvin, missä voisi parantaa)
- oppituntien aikana tapahtuvaa sanallista arviointia opettajan ja oppilaan välillä

- vertaisarviointi: keskustelut, parityö, ryhmäarviointi, ryhmäpalautekeskustelut
- yhteisiä kuvien katseluhetkiä oppilaiden teoksista, keskusteluja tehtävän onnistumisesta
- ohjataan oppilasta oman oppimisensa dokumentointiin ja kehittymisensä seurantaan, esim valokuvaamalla omia teoksiaan. Valokuvat liitetään myös työpäiväkirjaan.
- Lieto-opiston kevätnäyttely on lukuvuoden kohokohta. Näyttelyssä jokaiselta oppilaalta on esillä 2-3 työtä. Näin oppilaat saavat myös palautetta näyttelyvierailta.
- myös opettajien tulee arvioida omaa työskentelyään perusopetuksen opettajana
- oppilaiden vanhemmille annetaan opiskelijan edistymisestä informaatiota kirjallisesti lukukauden päätteeksi

Arvioinnin toimintaperiaatteet ovat:

- arviointi on riippumatonta
- arviointi on osallistavaa
- arviointi tähtää laadukkuuteen
- arviointi perustuu avoimuuteen
- arviointi on kehittävää
- arviointi on tehokasta ja taloudellista

(Koulutuksen arviointineuvosto)

7 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN JA OPPILAAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET

7.1. Oppimäärän yksilöllistäminen

Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää tietojaan omista lähtökohdistaan.

Visuaalisilta taidoiltaan ja kuvataidetta paljon harrastaneelle oppilaalle voidaan laatia henkilökohtainen opetussuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja vanhempien kanssa.

Mikäli oppilas siirtyy jostain toisesta kuvataiteen perusopetuksesta Lieto-opistoon, tulee hänen esittää todistus aiemmista opinnoistaan. Todistuksen perusteella hän voi jatkaa ja edetä hänelle tasoltaan sopivassa ryhmässä.

Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin.

Erityistä tukea tarvitsevan oppilaan on mahdollista osallistua kuvataidetunneille omakustanteisen tukihenkilön (esim. vanhempi, tai tulkki jn.)kanssa.

Taloudellisen saavutettavuuden, eli vapaaoppilaspaikan, voi saada kirjallisesta anomuksesta tai kirjallisen perustelun pohjalta.

7.2. Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Uudet oppilaat otetaan Lieto-opiston kuvataiteen perusopetukseen mukaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautuminen on kerran vuodessa elokuun lopulla.

Vanhat, jo aiemmin opiskelleet, oppilaat ilmoittautuvat jatkoon keväällä erityisellä kaavakkeella, joka on vanhempien allekirjoitettava. Keväällä ilmoittautuneet jatkavat opintojaan syksyllä.

Mikäli oppilas ei maksa oppilas- ja tarvikemaksuaan häntä ei voida ottaa enää opiskelijaksi kuvataidetunneille.

8 YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN SEKÄ MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Lieto-opiston kuvataidekoulu Punainen Tuubi pitää yhteyttä oppilaiden vanhempiin monin tavoin: informaatiomonisteen, näyttelykutsut, sähköpostiviestit.

Vuosittain järjestetään vanhemmille kuvataiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tapahtuma, jossa esitellään kuvataidekoulun toimintaa.

Oppilaiden vanhemmille annetaan opiskelijan edistymisestä informaatiota kirjallisesti lukukauden päätteeksi.

Lukuvuoden aikana vanhemmat voivat tulla sovittuna kertana oppitunnille mukaan ja näin osallistua myös itse taiteen tekemiseen ja oppituntien seurantaan.

Oppilaiden vanhempien toivotaan osallistuvan myös yhteisille opastetuille taidenäyttelykäynneille sekä avustavan kuljetuksissa mahdollisuuksien mukaan.

Järjestetään yhteistyötä paikallisten museoiden (esim. Liedon Vanhalinna ja Nautelankoski) kanssa.

Tehdään maalausretkiä sekä vierailuja museoiden näyttelyihin. Hyödynnetään myös museoiden teemoja opetuksen aiheissa sekä kuvataidekoulun omissa näyttelyissä.

Pystytetään Liedon kunnantalolle näyttelyitä oppilaiden teoksista.

9 TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Kuvataiteen perusopetuksen toteuttaminen Liedossa edellyttää vastuullista ja vakituksessa työsuhteessa olevaa opettajaa

Toimenpiteet:

Liedon kunta huolehtii että jatkossakin palkataan vakituinen kuvataideopettaja huolehtimaan kuvataiteen perusopetuksesta

Opetustilojen kunnostusta tulisi suorittaa kesäisin, silloin kun opetusta ei ole meneillään.

Toimenpiteet:

Liedon kunta huolehtii että opetustilojen kuntoon sekä ilmastoinnin huoltoon varataan aikaa, rahaa sekä työmiehiä

Kuvataiteen perusopetus edistää Lietolaisten lasten ja nuorten hyvinvointia mielenterveyttä sekä aktiivisuutta

Toimenpiteet:

Varataan vapaaoppilaspaikkoja varattomille oppilaille jotta pienituloisten on mahdollista osallistua kuvataideopetukseen

Kuvataideopetus on joustavaa sekä reagoi muuttuvaan visuaaliseen maailmaan.

Toimenpiteet:

Täydennyskoulutusta opettajille myös visuaalisten alojen uusiutumisen vuoksi sekä ohjausta digilaitteiden käyttöön apuna opetuksessa

Lisää poikien aktiivisuutta kuvataiteissa

Toimenpiteet:

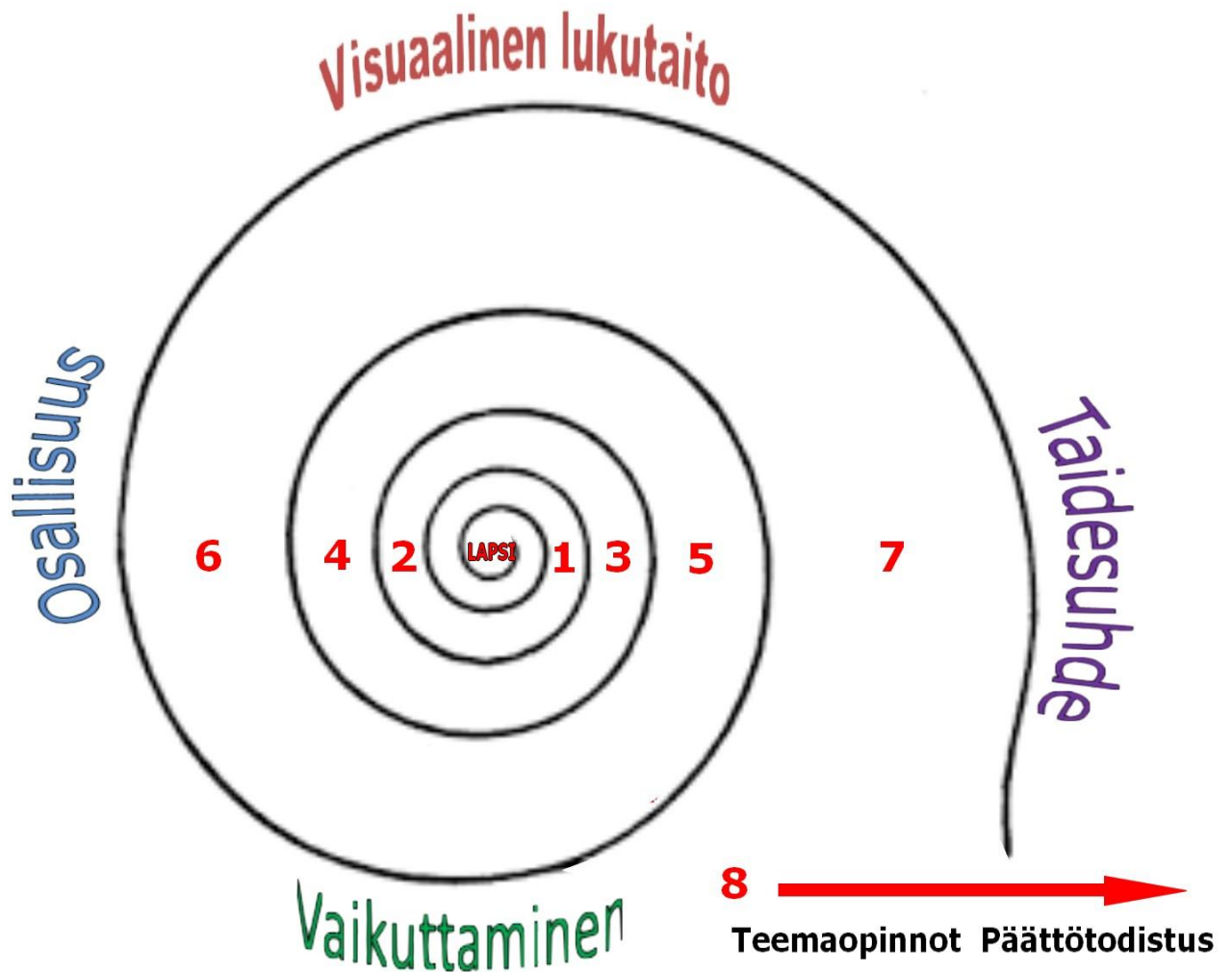
Etsitään keinoja saada myös poikia enemmän mukaan ja tarjotaan uusia työmuotoja kursseilla.

Kuvataideopetus tukee maahanmuuttajien lasten sopeutumista yhteiskuntaan

Toimenpiteet:

Järjestetään kuvataideopettajille täydennyskoulutusta opetustilanteessa kohtaamaan erityis- sekä vähemmistöryhmiä.

Kuvataiteen perusopetuksen yhteisten opintojen edistyminen

- 1 Havainto ja havainnoiminen
- 2 Kolmiulotteinen hahmotus
- 3 Kuvalliset peruselementit
- 4 Kuva ja sana
- 5 Taidehistorian kuvasto
- 6 Tila, ympäristö, arkkitehtuuri
- 7 Ekologia ja kierrätys
- 8 Grafiikka ja painotyöt